

28.03.2024

§ 64

Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen ja uhkasakon asettaminen Don Morris Palvelut Oy:lle

HEL 2023-011372 T 11 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti seuraavaa koskien Don Morris Palvelut Oy:n elintarvikelainsäädännön vastaista toimintaa.

Toimija

Don Morris Palvelut Oy, Klaneettitie 12, 00420 Helsinki, y-tunnus 2443802-3

Elintarvikehuoneisto

Multi Shoppi, Klaneettitie 12, 00420 Helsinki

Määräys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi Don Morris Palvelut Oy:lle seuraavan määräyksen:

1. Myynnissä olevissa valmiiksi pakatuissa elintarvikepakkauksissa tai niihin kiinnitetyissä etiketeissä tulee olla suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät Euroopan unionin ja neuvoston asetuksen (EU) 1169/2011 artiklan 9 mukaisesti.

Määräyksen tehosteeksi asetetaan 10 000 euron suuruinen uhkasakko.

Uhkasakko voidaan tuomita uhkasakkolain (1113/1991) 10 §:n nojalla maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä.

Määräaika

Määräystä on noudatettava 30.5.2024 mennessä.

Täytäntöönpano

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti elintarvikelain 78 §:n nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

28.03.2024

Asiaan liittyvät taustatiedot

Elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö antoi Don Morris Palvelut Oy:lle 2.10.2023 seuraavan elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen (liite 1):

1. Elintarvikkeiden pakkaamiseen tulee järjestää asianmukainen työtila, jossa on käsienpesupiste.
2. Myynnissä olevissa elintarvikepakkauksissa tulee olla suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät.
3. Elintarvikkeiden jäljitettävyyssasiakirjat tulee olla tarkastettavissa.

Elintarviketurvallisuusyksikön päällikön antamien määräysten noudattamisen todentamiseksi elintarvikehuoneistoon tehtiin tarkastus 18.1.2024 (liite 2). Tarkastuksella todettiin, että määräyksen kohdat 1 ja 3 oli korjattu, takatilaan oli järjestetty vesipisteellinen työpiste ja toimijalla oli esittää elintarvikkeiden jäljitettävyyssasiakirjat.

Kohdan 2 osalta määräystä ei ole noudatettu. Tarkastuksella todettiin, että elintarvikkeiden pakkausmerkinnöissä oli edelleen puutteita myymälässä pakatuissa mausteissa, itse jäädytetyissä elintarvikkeissa, toimijan itse maahantuomissa pakatuissa elintarvikkeissa sekä osassa tukusta tulevista tuotteista.

Kuuleminen

Don Morris Palvelut Oy:tä on kuultu elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, asetettavasta määräajasta sekä uhkasakosta 15.2.2024 päivätyllä kirjeellä (liite 3).

Toimija on antanut vastineen (liite 4). Vastineen mukaan annettu määräaika 30.4.2024 on liian lyhyt aika pakkausmerkintöjen korjaamiseen. Toimija ilmoittaa, että tarvitsee lisää aikaa pakkausmerkintöjen korjaamiseen henkilökohtaisista syistä. Tämä on huomioitu päätöksessä.

Perustelut

Elintarvikelain 55.1 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimijan korjaamaan epäkohdan, jos:

- 1) elintarvike tai elintarvikekontaktimateriaali, elintarvikehuoneisto tai alkutuotantopaikka taikka elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminta voi aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ne ovat muutoin elintarvikesäännösten vastaisia; tai

28.03.2024

2) elintarvikkeesta tai elintarvikekontaktimateriaalista annetut tiedot voivat aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai johtaa kuluttajaa harhaan.

Elintarvikelain 55.4 §:n mukaan elintarvikesäännösten vastaisuus on määrättävä korjattavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa.

Elintarvikelain 78 §:n mukaan edellä 9 luvussa tarkoitettussa muussa kuin 67 §:ssä tarkoitettussa elintarvikevalvonnan seuraamusmaksua koskevassa päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman tai ennen kuin oikaisuvaatimusta on käsitelty, jollei valitusviranomainen tai vastaavasti oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen toisin määrää.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011, elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 9 artiklan 1 kohdan mukaan seuraavien tietojen ilmoittaminen on pakollista 10-35 artiklan mukaisesti, jollei tähän lukuun sisältyvistä poikkeuksista muuta johdu:

a) elintarvikkeen nimi;

b) ainesosaluettelo;

c) elintarvikkeen tuotannossa tai valmistelussa käytetyt ainesosat tai valmistuksen apuaineet, joka on lueteltu liitteessä II, tai liitteessä II luetelluista allergioista ja intoleransseista aiheuttavista aineista ja tuotteista johdetut ainesosat tai valmistuksen apuaineet, joka ovat mukana valmiissa tuotteessa;

d) tiettyjen ainesosien ja ainesosien ryhmien määrät;

e) elintarvikkeen sisällön määrä;

f) vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta;

g) erityiset säilyvyysolosuhteet ja/tai käyttöolosuhteet;

h) 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu elintarvikealan toimijan nimi tai toiminimi ja osoite;

i) alkuperämaa tai lähtöpaikka siten kuin siitä on säädetty 26 artiklassa;

j) käyttöohje, jos elintarvikkeen tarkoituksen mukainen käyttö ilman sitä on vaikeaa;

k) juomien todellinen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina, jos alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia;

28.03.2024

l) ravintoarvoilmoitus

Asetuksen (EU) 1169/2011 12 artiklan 1 kohdan mukaan pakollisten elintarviketietojen on oltava saatavilla ja helposti käytettävissä tämän asetuksen mukaisesti kaikkien elintarvikkeiden osalta. Artiklan 2 kohdan mukaan, kun on kyse valmiiksi pakatuista elintarvikkeista, pakolliset elintarviketiedot on esitettävä suoraan pakkauksessa tai siihen kiinnitetyssä etiketissä.

Maa- ja metsätalousministeriön antaman asetuksen elintarviketietojen antamisesta kuluttajille (834/2014) 4 §:n mukaan valmiiksi pakatun elintarvikkeen pakolliset pakkausmerkinnät on kaksikielisessä kunnassa myytäviin tai muuten luovutettaviin elintarvikkeisiin tehtävä ainakin suomen ja ruotsin kielellä.

Multi Shopissa oli myynnissä myymälässä itse pakattuja ja itse jäädytettyjä elintarvikkeita, joissa ei ollut asianmukaisia suomenkielisiä pakkausmerkintöjä. Lisäksi myynnissä oli toimijan maahantuomia ja suomalaisesta tukusta ostettuja valmiiksi pakattuja elintarvikkeita, joista puuttuivat suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät.

Toimijan vastuulla on huolehtia, että myytävissä elintarvikkeissa on selkeät lainsäädännön mukaiset pakkausmerkinnät suomen ja ruotsin kielellä. Itse jäädytetyissä elintarvikkeissa tulee olla pakkausmerkinnöissä termi ”jäädytetty”, ”ei saa jäädyttää uudelle sulatuksen jälkeen” sekä säilytysohje, ainesosat, parasta ennen - päivämäärä (enintään 2 kuukautta jäädyttämisestä), jäädytyspäivämäärä, myymälän nimi ja osoite. Myymälän itse pakkaamissa mausteissa on oltava nimi, erätunnus/ päivämäärä ja paino suomeksi.

Perustelut uhkasakon asettamiselle

Elintarvikelain 68 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tehostaa elintarvikelain nojalla annettua määräystä tai kielto uhkasakolla tai teettämisen- ja keskeyttämishallalla. Uhkasakosta sekä teettämisen- ja keskeyttämishallasta säädetään uhkasakkolaissa.

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Asettamispäätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on velvoitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava. Määräjän pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

Uhkasakkolain 7 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta.

Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Ympäristöpalvelut on todennut Don Morris Palvelut Oy:n elintarvikehuoneistoon tehdyllä tarkastuksella, että toimija ei ole korjannut kaikkia tarkastuksilla havaittuja epäkohtia eikä toimija ole noudattanut yritykselle annettua elintarvikelain 55 §:n mukaista määräystä. Koska Don Morris Palvelut Oy ei ole itse ryhtynyt toimenpiteisiin huoneistossa havaittujen epäkohtien korjaamiseksi kehoituksista ja määräyksestä huolimatta, on epäkohtien korjaamiseksi tarpeen antaa elintarvikelain 55 §:ssä tarkoitettu määräys uhkasakolla tehostettuna.

Ilmoitusvelvollisuus omaisuuden tai käyttöoikeuden luovutustilanteessa

Uhkasakkolain 18 §:n mukaan milloin uhkasakko, teettämisuhka tai keskeyttämisuhka on asetettu kiinteää tai irtainta omaisuutta koskevan päävelvoitteen tehosteeksi, velvoitetun omaisuuden tai sen käyttöoikeuden luovuttaessaan ilmoitettava luovutuksensaajalle, minkälainen päävelvoite ja uhka sitä koskee. Velvoitetun on lisäksi ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite. Luovutuksella tarkoitetaan myyntiä, vaihtoa, lahjoitusta sekä vuokrausta ja vuokraoikeuden siirtoa.

Jos velvoitettu eli Don Morris Palvelut Oy luovuttaa määräyksen kohteena olevan irtaimen tai kiinteän omaisuuden tai sen käyttöoikeuden kolmannelle, on sen ilmoitettava luovutuksensaajalle, millainen päävelvoite ja uhka tätä omaisuutta koskee. Ilmoitus on tehtävä luovutusasiakirjaan otetuina maininnoin tai muuten todisteellisesti. Don Morris Palvelut Oy:n on ilmoitettava myös Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön elintarviketurvallisuusyksikölle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Sovellettavat oikeusohjeet

Elintarvikelaki (297/2021) 1, 6, 55, 68, 75, 78 §

Hallintolaki (434/2003) 34, 36 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 7, 8, 18, 22, 23, 24 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 9 ja 12 artiklat

28.03.2024

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta
kuluttajille (834/2014) 4 §

Toimivaltaperuste

Helsingin kaupungin hallintosäännön II osan 2 luvun 10.2 §:n mukaan
ympäristö- ja lupajaosto toimii, ellei toisin ole määrätty, kunnan elintar-
vikelain valvontaviranomaisena.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös toimitetaan velvoitetulle haastetiedoksiantona.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Paula Eskelinen, elintarviketarkastaja, puhelin: 09 310 32081
paula.eskelinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Päätös 2.10.2023
- 2 Tarkastuskertomus 18.1.2024
- 3 Kuuleminen uhkasakosta 15.2.2024
- 4 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, elintarvikelain mukainen jaoston päätös

Otteet

Ote

Don Morris palvelut Oy
(haastetiedoksianto)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, elintarvikelain mukainen
jaoston päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Paula Eskelinen, elintarviketarkastaja, puhelin: 09 310 32081
paula.eskelinen(a)hel.fi

28.03.2024

Asia/8

Liitteet

- 1 Päätös 2.10.2023
- 2 Tarkastuskertomus 18.1.2024
- 3 Kuuleminen uhkasakosta 15.2.2024
- 4 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, elintarvikelain mukainen jaoston päätös

Otteet

Ote

Don Morris palvelut Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, elintarvikelain mukainen
jaoston päätös

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelut Elintarviketurvallisuusyksikkö Yksikön päällikkö 02.10.2023 § 34